

Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina

Centralni urad za slovenski jezik

Terminološko posvetovanje s prof. Pirnatom

25. srečanje

5. 11. 2021

ZAPISNIK

Sodelujoči v videoklicu po Zoomu

- a. za Centralni urad FJK: Jana Černe, Fedra Paclich, Laura Sgubin, Eva Srebrnič, Tanja Sternad;
- b. prof. Rajko Pirnat

Lokacija po Zoomu

Začetek sestanka: 10.00

Konec sestanka: 12.00

Dnevni red:

- a. prevajalske zagate prevajalcev mreže za slovenski jezik v FJK in prevajalk Centralnega urada za slovenski jezik;
- b. določitev datuma za naslednjo sejo delovne skupine;
- c. razno.

Potek seje in sklepi:

- a. Delovna skupina je obravnavala termine, ki so bili predvideni za 25. srečanje; delovna skupina sklene, da se odslej uvede raba, ki je navedena v spodnjih preglednicah (preglednica 1 – povzetek obravnavanih terminov; preglednica 2 – obravnavani termini z obrazložitvijo in predlogi ter sprejeto rešitvijo v stolpcu **Sklep delovne skupine**):

Preglednica 1 - Povzetek obravnavanih terminov:

1	Amministratore di sostegno	Upravitelj za podporo (poslovno omejene osebe/osebe z omejeno poslovno sposobnostjo) Podporni upravitelj (poslovno omejene osebe/osebe z omejeno poslovno sposobnostjo)
2	Amministrazione di sostegno	Upravljanje za podporo poslovno omejene osebe/osebe z omejeno poslovno sposobnostjo Institut podpornega upravitelja
3	Amministrato di sostegno	(Poslovno omejena) oseba pod upravljanjem za podporo
4	Giudice tutelare	Sodnik za skrbništvo
5	Tutore	Skrbnik
6	Tutela	Skrbništvo
7	Curatore	Varuh (interesov poslovno omejene osebe)
8	Curatela	Varuštvo
9	Delegato	Pooblaščenec
10	Rappresentante	Zastopnik
11	Rappresentanza	Zastopstvo
12	Badante	Osebni asistent, negovalec/-ka
13	Infermità	Fizična bolezen ali težave v duševnem zdravju (hendikep)
14	Inabilità, inabilitazione	Omejena poslovna sposobnost
	Persona inabile	Poslovno omejeno sposobna oseba
15	Incapacità	Poslovna nesposobnost
	Persona incapace	Poslovno nesposobna oseba
16	Interdizione	Odvzem poslovne sposobnosti
	Persona interdetta	Popolnoma nesposobna oseba
17	Ricorso	<ul style="list-style-type: none"> - pravno sredstvo (v splošnem pomenu) - predlog (vloga za začetek postopka) - ugovor (pravno sredstvo pred istim organom) - pritožba (pravno sredstvo pred višjim organom) NE PRIZIV! (arh.)
18	Ricorso (in appello)	Pritožba
19	Mezzi di impugnazione	Pravni pouk
20	Impugnare (un atto)	Izpodbijanje (akta)
22	Parte del processo	Udeleženec v postopku
23	Attore e convenuto	Tožnik / tožeča stranka in toženec / tožena stranka

24	Ricorrente e resistente	<ul style="list-style-type: none"> - predlagatelj in nasprotni udeleženec (1. stopnja in nepravdni postopek); - pritožnik in nasprotna stranka (2. stopnja in pravdni postopek); - vlagatelj ugovora (ugovor, naslovljen na organ)
25	Creditore procedente/pignorante/interveniente e debitore esecutato/intimato	Upnik in dolžnik
26	Contenzioso	Pravdni postopek
27	Controversia	Spor
28	Sanzione amministrativa pecuniaria	Upravna denarna sankcija
29	Sanzione amministrativa	Upravna sankcija
30	Ingiunzione di pagamento	Plačilni nalog
31	Titolo esecutivo	Naslov/podlaga za izvršbo
32	Rivalsa (diritto di rivalsa)	Regres in regresna pravica oz. Povračilo in povračilna pravica (za plačilo tujega dolga)
33	Tredicesima paga	13. plača, božičnica
34	Quattordicesima paga	14. plača, regres za letni dopust

Zapisnik 24. terminološkega posvetovanja s prof. Pirnatom z dne 5. 11. 2021

PREVAJALSKI DVOMI

Preglednica 2

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
1	<p>Amministratore di sostegno</p> <p>Amministrazione di sostegno</p> <p>iz dok.:</p> <p>Zahtevnejši_termini_s_predlogi_14_6_2021_AV</p> <p>Predlog prevoda osnovnih pojmov:</p> <p>infermità/bolezen = fizična bolezen ali težave v duševnem zdravju (hendikep)</p>	<p>Amministratore di sostegno je institut, s katerim se osebi, ki zaradi fizične bolezni ali težav v duševnem zdravju (infermità) začasno ali trajno ne more samostojno skrbeti zase, dodeli skrbnika oz. asistenta, ki tej osebi pomaga in ji nudi podporo pri opravljanju vsakodnevnih opravil ter skrbi za njeno imetje.</p> <p>Dodelitev amministratore di sostegno odredi sodnik na podlagi predloga tožilca, prošnje osebe, ki potrebuje pomoč, ali na zahtevo sorodnikov. Do pomoči so upravičeni starejši, invalidi, alkoholiki, odvisniki od drog, zaporniki, neozdravljivi bolniki ipd. Sodnik za skrbništvo (giudice tutelare) imenuje osebo, ki bo skrbela za upravičenca in za njegovo premoženje.</p> <p>Amministratore di sostegno pomaga, nudi podporo in zastopa osebo, ki ne more celovito ali delno</p>	<p>Zastopnik</p> <p>Upravitelj skrbništva</p> <p>Pooblaščenec za oskrbo</p> <p>Osebni asistent https://www.gov.si/teme/os-ebna-asistenca/</p> <p>Skrbnik za podporo file:///C:/Users/165735/Downloads/18102021_sl.pdf</p> <p>Podporni skrbnik</p> <p>Skrbnik osebe, ki ji je bila delno odvzeta poslovna sposobnost</p> <p>Skrbnik poslovno omejeno sposobne osebe</p>	<p>Delovna skupina se je najprej seznanila z dejstvom, da je institut skrbništva v Sloveniji drugače, morda enostavneje urejen, saj predvideva samo figuro skrbnika, ki ima tako naloge in pristojnosti tutore kot amministratore di sostegno in curatore.</p> <p>Skrbnik v Sloveniji zastopa in podpisuje vse pravno veljavne akte v imenu oskrbovanca, skrbništvo pa je lahko tudi časovno omejeno. V Sloveniji je skrbništvo v pristojnosti sodišča.</p> <p>Če preverimo predlagane prevode, lahko takoj izključimo pooblaščenca in zastopnika, saj imata termina poseben procesni pomen – <i>zakoniti zastopnik</i> (it. rappresentante legale ali legale rappresentante) je vsaka oseba, pooblaščenca za sklepanje pravnih poslov, ki ima pravico v imenu druge osebe opravljati procesna dejanja; zastopstvo je določeno z zakonom; takrat se govori o zakonitem zastopniku; zastopnik zastopa <u>poslovno nesposobno osebo</u>.</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
	<p>inabilità = omejena poslovna sposobnost; poslovno omejeno sposobna oseba – tudi: delovna nezmožnost</p> <p>incapacità – (pravno) (poslovna) poslovna nesposobnost (lahko je delna in popolna) zaradi bolezni, mladostnosti fizične bolezni ali težav v duševnem zdravju ali zaradi doživljenjskega prestajanja kazni</p> <p>interdizione = (pravno) (popoln) odvzem poslovne sposobnosti</p>	<p>poskrbeti zase pri vsakodnevni opravilih (Zakon 6/2004).</p> <p>Amministratore di sostegno mora upoštevati potrebe in želje upravičenca in ga o vsem pravočasno obveščati; sodelovanje med amministratore di sostegno in upravičencem je ključno, saj ta institut ne sme omejevati svobode upravičenca; drugače pa je v primeru popolnega odvzema poslovne sposobnosti (interdizione) (pogovorno odvzem opravilne sposobnosti), ko za poslovno nesposobno osebo odloča skrbnik - tutore.</p> <p>Za pridobitev amministrazione di sostegno je treba vložiti zahtevo/predlog (ricorso).</p> <p>Zahtevo (ricorso) lahko vloži: upravičenec sam, tudi če je mladoleten, oseba brez poslovne sposobnosti (interdetto) ali oseba z omejeno poslovno sposobnostjo (inabilitato), soprog, partner v življenjski skupnosti, sorodnik do 4. kolena, sorodnik, pridobljen s poroko do 2. kolena, skrbnik (tutore) ali varuh (curatore)</p>		<p>Pooblaščenec (it. delegato) pa je tisti, ki mu je nekdo podelil pooblastilo, da ga zastopa: odvetnik ali drug pooblaščenec; pooblaščenec ima pooblastilo, da nekaj izvaja v imenu <u>poslovno tudi popolnoma sposobne osebe</u>.</p> <p>Skrbnik je tudi zastopnik, ne gre pa za sinonim, saj je skrbnik poseben zastopnik (npr. starš je skrbnik oz. zastopnik svojih nepolnoletnih otrok).</p> <p>V Sloveniji poznajo procesni institut skrbnika za posebne primere, ki ga imenuje Center za socialno delo, a ne ustreza opisu amministratore di sostegno, saj se ga imenuje v postopku, če se ugotovi, da se oseba ne more udeležiti postopka, ali je recimo nedosegljiva – npr. ko je stranka v upravnem postopku eden od lastnikov zemljišča, se tudi brez stika z osebo imenuje skrbnika za poseben primer (za vodenje tega postopka); tovrstno skrbništvo ni povezano s psihofizičnimi ovirami.</p> <p>Asistent in pomočnik (iz prava socialnega varstva) pa sta storitvi za osebe z omejeno poslovno sposobnostjo oziroma tiste, ki jim je bila poslovna sposobnost popolnoma odvzeta; osebni asistenti, negovalci,</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
		<p>javni tožilec.</p> <p>Amministratore di sostegno je imenovan z odločbo sodnika za skrbništvo (giudice tutelare).</p> <p>Izbira amministratore di sostegno se opravi izključno v interesu upravičenca. Če je le mogoče, sodnik (giudice tutelare) izbere in imenuje sorodnika. Včasih se imenujejo za amministratore di sostegno tudi odvetniki, a se preferenčno izbirajo sorodniki ali partnerji. V vsakem primeru mora biti oseba, ki bo imenovana za <i>amministratore di sostegno</i>, polnoletna, nekaznovana in moralno neoporečna. Če oseba brez (omejene) poslovne sposobnosti nima sorodnikov, ki bivajo v kraju ali blizu kraja prebivališča upravičene osebe, lahko skrbništvo prevzame lokalni upravitelj/skrbnik (<i>amministratore locale</i>) ali skrbstvena ustanova oz. druga izbrana poslovno sposobna oseba (persona capace), ki jo imenuje sodnik, pristojen za skrbništvo (giudice tutelare).</p> <p>Amministratore di sostegno praviloma ne prejema plačila, izjemoma sodnik zanj odredi izplačilo primerne nadomestila, če opravlja</p>		<p>družinski pomočniki ipd. nimajo pooblastil za zastopanje.</p> <p>Poslovna sposobnost = opravilna sposobnost sta sinonima, oba sta uradna termina, prvi je sicer bolj v rabi. Sovpadala bi z italijanskim incapacità (di intendere e volere).</p> <p>Delovna skupina je nadalje normirala naslednje izraze:</p> <p>infermità = bolezen (fizična bolezen ali težave v duševnem zdravju, hendikep)</p> <p>inabilità/inabilitazione = omejena poslovna sposobnost</p> <p>incapacità = poslovna nesposobnost</p> <p>interdizione = odvzem poslovne sposobnosti</p> <p>Obstaja tudi začasni skrbnik (za čas od začetka postopka do odločitve o skrbniku in skrbništvu). Delovna skupina je pomislila tudi na to rešitev, a je amministratore di sostegno pravzaprav lahko imenovan tudi trajno in ne le za določen čas.</p> <p>Delovna skupina je nadalje preučila prevedek skrbnik za podporo, a bi na splošno termin skrbnik bil zavajajoč.</p> <p>Glede na navedeno se je delovna skupina odločila za bolj dobeseden prevod, in sicer upravitelj za podporo ali podporni</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
		<p>zahtevne naloge, ki mu jemljejo veliko časa, in če premoženjsko stanje upravičenca to omogoča.</p> <p>https://www.altalex.com/document/s/news/2019/03/29/amministratore-di-sostegno-gratuita-dell-incarico-ed-equa-indennita</p>		<p>upravitelj («za podporo» izraža namen, medtem ko »podporni« izraža lastnost), kateremu je treba sicer nujno dodati še pojasnilo oziroma kontekst, saj sogovorniki iz Slovenije brez tega morda ne bi razumeli, za katero obliko podpore in upravljanja gre, prav zaradi drugačnega sistema.</p> <p>Amministratore di sostegno= Upravitelj za podporo (poslovno omejene osebe/osebe z omejeno poslovno sposobnostjo)</p> <p>Amministrazione di sostegno = upravljanje za podporo poslovno omejene osebe/osebe z omejeno poslovno sposobnostjo</p> <p>Delovna skupina je nazadnje obravnavala še termin amministrato di sostegno; tj. je oseba, deležna <i>upravne podpore</i>, oseba, ki je pod <i>upravljanjem za podporo</i>; delovna skupina je analizirala razne možnosti, in sicer <i>podpiranec</i> (ki pa ima finančno in ne pravno konotacijo); <i>varovanec</i> upravitelja za podporo, prejemnik <i>upravljanja za podporo</i> poslovno omejene osebe, prejemnik <i>podpornega upravljanja</i>.</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
				<p>Nazadnje se je skupina odločila za prevedek:</p> <p>Amministrato di sostegno = (poslovno omejena) oseba pod upravljanjem za podporo</p>
2	<p>Tutore</p> <p>iz dok.: Zahtevnejši_termini_s_predlogi_14_6_2021_AV</p>	<p>Tutore je zakoniti zastopnik in izvaja naloge skrbništva/varstva (<i>esercita una funzione di tutela</i>); lahko je fizična ali pravna oseba.</p> <p>Tutore zastopa mladoletne in poslovno nesposobne osebe, ki ne morejo same poskrbeti za svoje interese in v odnosu do katerih tutore prevzame vlogo zakonitega zastopnika / zagovornika s pooblastilom, da osebo zastopa in upravlja z njenim premoženjem (art. 357 del c.c.).</p> <p>Amministratore di sostegno se imenuje, ko gre za nižjo stopnjo prizadetosti in nesposobnosti (<i>infermità o impossibilità</i>), njegova naloga pa je, da se prilagodi potrebam varovanca/upravičenca.</p> <p>Nasprotno pa je tutore zaščitnik poslovno nesposobnih oseb (<i>incapaci</i>), kot so mladoletniki in osebe, ki jim je bila zakonsko</p>	<p>Skrbnik</p> <p><u>skrbník</u> -a m (i)</p> <p>1. <i>kdor skrbi za koristi, pravice druge osebe</i>: zaradi mladoletnosti, neprištevnosti ga je na zapuščinski razpravi zastopal skrbnik; določiti, postaviti komu skrbnika / bil je skrbnik njegovega premoženja</p> <p>2. <i>knjiž. kdor skrbi za kaj sploh</i>: bil je velik ljubitelj in skrbnik narave; starši, učitelji in drugi skrbniki otrok / zaposlen je kot skrbnik živine <i>oskrbovalec</i></p> <p>Skrbnik osebe, ki ji je bila (popolnoma) odvzeta poslovna sposobnost</p> <p>Zakoniti zastopnik</p>	<p>V Italiji je postopek za imenovanje tutore zelo razvejan in zapleten – pooblastilo se podeljuje zelo redko; oseba mora biti popolnoma nesposobna (interdetta).</p> <p>Amministratore di sostegno pa se imenuje precej zlahka in pogosto so to odvetniki, zlasti v primeru starejših ljudi. V Sloveniji za vse te primere obstaja samo skrbnik. Na podlagi ugotovitev iz prejšnje točke se je delovna skupina soglasno odločila, da bo tutore skrbnik, tutela pa skrbništvo.</p> <p>V Italiji se sodnik, pristojen za področje skrbništva, imenuje giudice tutelare; v Sloveniji imajo samo sodnika za splošne zadeve, ki se ukvarja tudi s tem področjem; giudice tutelare = sodnik za skrbništvo</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
		<p>popolno odvzeta poslovna sposobnost (<i>interdetti per legge</i>).</p> <p>Tutore je imenovan, ko se za osebo odredi <i>interdizione</i> (popoln odvzem poslovne sposobnosti), tj. institut, s katerim <i>tutore</i> v bistvu prevzame naloge in odgovornosti, ki jih ima starš do mladoletnega otroka.</p>	Zagovornik s posebnim pooblastilom	
3	<p>Curatore</p> <p>iz dok.:</p> <p>Zahtevnejši_termini_s_predlogi_14_6_2021_AV</p>	<p>Curatore je imenovan v primeru omejene poslovne sposobnosti osebe (<i>inabilitazione</i>) oziroma ko oseba ni sposobna samostojno opravljati nekaterih bolj zapletenih in zahtevnih dejanj (<i>attendere agli atti di straordinaria amministrazione</i>).</p> <p>Določi ga sodnik za pomoč delno nesposobni osebi, pri čemer je osebi v podporo pri izvajanju nekaterih pomembnejših nalog (podpis dokumentov o premoženju, ki ne sodijo v redno vodenje poslov).</p> <p>Delno nesposobne osebe so (<i>parzialmente incapaci</i>) prizadete osebe/invalidi (<i>inabilitati</i>) in emancipirani mladoletniki (<i>minorenni emancipati</i>).</p> <p>Za razliko od tutore, curatore ni pooblaščen za zastopanje nesposobne osebe in ne upravlja z</p>	<p>Dosedanji prevodi:</p> <p>Varuh</p> <p>Osebni asistent</p> <p>Skrbnik za posebne primere</p>	<p>Delovna skupina je obravnavala predlog varuh, tj. oseba, ki je uradno določena, da skrbi za mladoletno osebo in upravlja z njenim premoženjem; varuh ni pravni termin, v slovenskem pravnem slovarju se pojavlja samo v treh besednih zvezah v it. pomenu <i>mediatore, difensore, custode, garante</i>:</p> <p><i>varuh bolnikovih pravic</i> (glosbe = <i>mediatore dei pazienti</i>)</p> <p><i>varuh človekovih pravic</i> (<i>mediatore europeo, difensore civico</i>)</p> <p><i>varuh konkurence</i> (<i>garante della concorrenza, custode della concorrenza, guardiano, mediatore</i>)</p> <p>Delovna skupina je glede na zgornje razlage in tudi glede na to, da se curatore v glavnem uporablja za nekoga, ki skrbi za določene interese, tudi na splošno, odločila, da je med predlaganimi rešitvami še najustreznejša ravno <i>varuh</i>, ker gre za</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
		<p>njenim premoženjem, kar pomeni, da ni odgovoren za škodo tretjim osebam, ki nastane zaradi osebe, ki je pod njegovo osebno asistenco (curatela).</p> <p><i>Veljavna slovenska zakonodaja pa opredeljuje tri vrste skrbništva: skrbništvo nad mladoletnimi, skrbništvo nad osebami, ki jim je bila odvzeta poslovna sposobnost, ter skrbništvo za posebne primere.</i></p>		<p>splošen izraz, saj curatore ni skrbnik in niti zastopnik.</p> <p>curatore = varuh interesov (interesov poslovno omejene osebe)</p> <p>Delovna skupina je obravnavala še termin curatela in razliko med varstvom in varuštvom; v tem primeru govorimo o dejavnosti varuha in torej varuštvu, zlasti nad mladoletnimi osebami. Varstvo je splošen izraz za zaščito, prizadevanje, skrb. https://www.irssv.si/upload2/Ureditev%20skrbnistva%20v%20mednarodni%20perspektivi.pdf</p>
4	<p>Ricorso (per l'affidamento e il mantenimento dei figli nati fuori dal matrimonio) (ex artt. 337 bis e ss. Cod. Civ.)</p>	<p>Ricorso je v italijanskem pravu obrazložena zahteva posameznika, naslovljena upravnemu ali sodnemu organu za razveljavitev, preklic ali spremembo akta, ki negativno vpliva na pravice oziroma oškoduje posameznika.</p> <p>Ricorso je tudi splošni termin za akt, s katerim se uvede postopek.</p> <p>Termin ricorso se uporablja tudi na področju skrbništva in preživnine, za razliko od slovenske ureditve, kjer se uporablja predlog in ne pritožba.</p>	<p>Predlog (na podlagi člena 337 bis in naslednjih členov Civilnega zakonika)</p> <p>Pravno sredstvo</p> <p>Pravni pouk</p>	<p>Delovna skupina je temeljito obravnavala področje uporabe termina ricorso v ital. ureditvi in ga primerjala z angleškim terminom <i>recourse</i>, ki pomeni predlog za ponovno odločanje o nečem.</p> <p>Skupina je nato primerjala italijansko ureditev s slovensko ureditvijo pravnih sredstev zoper neko odločitev in ugotovila naslednje:</p> <p>Ricorso se glede na kontekst prevaja na različne načine:</p> <p>1) ricorso = v svojem prvem pomenu, splošno, je pravno sredstvo; <i>pravno sredstvo</i> je procesno dejanje stranke, s katerim zahteva, naj pristojni</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
		<p>Kako naj se na splošno odločamo, kdaj je ustrezen termin pritožba, kdaj pa predlog?</p> <p>V Slo: pritožba -e ž – pravni t. slovar 1. redno, devolutivno in praviloma suspenzivno pravno sredstvo, ki ga je mogoče vložiti zoper odločbo sodišča ali upravnega organa, izdano na prvi stopnji predlog: <i>Zakon o nepravdnem postopku</i>: Nepravdni postopek se začne na predlog ali po uradni dolžnosti. Nepravdni postopek začne teči, ko predlog prispe na sodišče ali ko sodišče v postopku, ki se začne po uradni dolžnosti, opravi prvo procesno dejanje. Udeleženec v nepravdnem postopku je predlagatelj postopka, oseba, zoper katero je predlog vložen (nasprotna stranka), oseba, zoper katero se vodi postopek oziroma oseba, na katero se sodna odločba neposredno nanaša, in oseba, katere pravni interes bi lahko bil oškodovan zaradi sodne odločbe.</p>		<p>organ preizkusi pravilnost in zakonitost izdane odločbe, jo razveljavi ali spremeni, npr. pritožba, revizija;</p> <p>2) ricorso = predlog (nekaj s čimer se postopek začne) <i>predlog</i> je v nepravdnem postopku termin za vlogo za začetek nepravdnega postopka; pravdni postopek pa se začne s tožbo; predlog ni nujno usmerjen zoper pravice in interese nasprotne stranke, tožba pa nasprotuje pravicam in interesom nasprotne stranke; pri tožbi sta vedno udeležena tožnik in toženec, pri predlogu pa imamo predlagatelja oz. jih je lahko več; gre za poseben predlog, ki je usmerjen v razveljavitev nečesa (recourse, kot po angleško) – tj. predlog za ponovno odločanje o nečem.</p> <p>3) ricorso = ugovor (pri istem organu) ugovor je sredstvo, s katerim se postopek nadaljuje pred istim organom; o ugovoru odloča isti organ, o pritožbi pa višji organ! Ugovor je: 1. obrambno procesno dejanje, s katerim se izpodbija trditev nasprotne stranke ali zagotovi pravica do izjave, npr. ugovor zoper obtožnico, ugovor zoper kaznovalni nalog; ugovor = obiezione</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
		<p>Appello = pravni institut, namenjen odpravi morebitnih napak ali izpustitev v odločbi prve stopnje;</p>		<p>2. pravno sredstvo v primerih, določenih z zakonom, npr. ugovor zoper sklep o plačilnem nalogu, ugovor zoper informativni izračun dohodnine; ugovor = ricorso;</p> <p>4) ricorso (in appello) = pritožba (postopek se nadaljuje pred nekim drugim organom) pritožba je redno, suspenzivno in devolutivno pravno sredstvo, ki ga je mogoče vložiti zoper odločbo sodišča ali upravnega organa, izdano na prvi stopnji; je pravno sredstvo, s katerim se postopek nadaljuje pred drugim organom; pritožba je pravno sredstvo zoper neko odločitev, uporabno samo za določen čas; pritožbeni rok mora poteči, da je akt pravno učinkovit. Na splošno je v upravnem postopku govor o pritožbi; ugovor mora biti posebej predviden; v splošnem postopku ga ni; <u>bistveno je to, da o ugovoru odloča isti organ, o pritožbi pa višji.</u></p> <p>Med razpravo je delovna skupina nadalje ugotovila, da je pravni pouk del posamičnega oblastnega pravnega akta, s katerim sodišče ali drug oblastni organ, ki je pravni akt sprejel, stranke obvesti o možnostih za izpodbijanje tega pravnega akta z rednimi pravnimi sredstvi (samo v</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
				<p>primeru pravnega spora), tj. v it. mezzi di impugnazione (impugnare un atto = izpodbijanje akta);</p> <p>Priziv pa je arhaični izraz za <i>pritožbo</i>, morda je srbohrvatizem, vsekakor se ne uporablja več, prizivno sodišče pa ne obstaja.</p>
5	<p>Ricorrente (nei procedimenti introdotti con ricorso)</p> <p>https://www.brocardi.it/dizionario/3566.html</p>	<p>Za opredelitev udeleženca ali stranke v postopku (parte del processo) ločimo stranko, ki deluje v svojem imenu (soggetto attivo o attore / aktivna stranka), ter stranko, ki nasprotuje (soggetto passivo o convenuto / pasivna stranka).</p> <p>Udeležence se v italijanski ureditvi lahko poimenuje glede na postopek:</p> <p>- attore e convenuto (postopek prve stopnje) > (tožnik in toženec) (sprašujemo se, ali je lahko to tožeča in tožena stranka, v tem primeru pa bi se prekrivalo z <i>ricorrente e resistente</i>)</p> <p>- appellante e appellato (postopek druge stopnje ali pritožba) > pritožnik in nasprotna stranka</p>	<p>Predlagatelj</p> <p>(Pravni terminološki slovar: upravičenec, ki z vložitvijo predloga sproži postopek za sprejem pravnega akta)</p> <p>Predlagatelj/nasprotni udeleženec (nepravdni postopek – volontaria giurisdizione)</p>	<p>Delovna skupina se je na podlagi zgornjih ugotovitev, opisov in definicij odločila za naslednje prevedke udeležencev v postopku:</p> <p>udeleženec = parte del processo</p> <p>attore e convenuto = tožnik / tožeča stranka in toženec / tožena stranka</p> <p>ricorrente e resistente = predlagatelj in nasprotni udeleženec (če obstoji v nepravdnem postopku)</p> <p>ricorrente e resistente = pritožnik in nasprotna stranka (2. stopnja)</p> <p>creditore procedente o pignorante o interveniente e debitore esecutato o intimato = upnik in dolžnik</p> <p>ugovor (na organ) = vlagatelj ugovora</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
		<p>- <i>ricorrente e resistente</i> (nei procedimenti introdotti con ricorso) > IATE: tožeča stranka, torej naj bi bila <i>resistente</i> tožena stranka;</p> <p>- <i>creditore procedente o pignorante o interveniente e debitore esecutato o intimato</i> (<i>nel processo esecutivo/izvršilni postopek</i>) > upnik in dolžnik</p> <p>Ali lahko za vse navedene primere uporabimo nadpomenki tožeča in tožena stranka?</p>		<p>Delovna skupina se je ob priložnosti seznanila tudi z razliko med <i>pravdnim in nepravdnim postopkom</i>;</p> <p>pravdni postopek (contenzioso) je postopek, v katerem sodišče odloča o sporih iz osebnih in premoženjskih razmerjih, če z zakonom ni določena kakšna druga vrsta postopka ali pristojnost kakšnega drugega organa - na eni strani stoji oseba z nasprotnimi interesi, zato sta narava in struktura postopka temu prilagojena; ena stranka mora odgovoriti na vlogo prve stranke in vedno je treba izvesti tudi glavno obravnavo;</p> <p>nepravdni postopek (volontaria giurisdizione) je civilni sodni postopek, v katerem sodišče odloča o določenih osebnih in premoženjskih razmerjih, npr. o odvzemu poslovne sposobnosti, odvzemu in podaljšanju roditeljske pravice, dedovanju, ureditvi razmerij med solastniki, ureditvi meje, določitvi nujne poti - manjka pa nasprotni udeleženec, ker se v bistvu strinja; postopek je manj kompliciran in ne more se odločati o novih sporih; če pa se v <i>nepravdnem postopku</i> pojavi nasprotni udeleženec, se postopek bolj približa <i>pravdnemu postopku</i>, nepravdni</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
				postopek se prekine in se stranki napotita na pravdo.
6	<p>Sanzione amministrativa pecuniaria</p> <p>oz.</p> <p>Sanzione amministrativa</p> <p>iz dokumenta "ingiunzione" in "sollecito" (dokument Sraml)</p>	<p><i>Ingiunzione</i> je termin, ki smo ga črpale iz zapisnika o ugotovitvi prekrška nedovoljenega parkiranja na zaščitenem območju, ki ga je sestavila Postaja gozdarske policije.</p> <p><i>Ingiunzione di pagamento</i> = plačilni nalog</p> <p><i>Sanzione amministrativa</i> je v italijanski ureditvi kazen, ki je zakonsko predvidena za kršitev zakonskega predpisa, ki pomeni upravno protipravno ravnanje - prekršek (<i>illecito amministrativo</i>) po Zakonu 689/1981.</p> <p>Upravne kazni so običajno denarne kazni (<i>sanzioni pecuniarie</i>), tj. nalagajo plačilo denarnega zneska. <i>Sanzioni amministrative pecuniarie</i>.</p> <p>Če kršitelj kazni ne poravna, se zapisnik, dokumenti za namene postopka in morebitna pritožba ali dokazila (<i>scritti difensivi</i>) kršitelja po zakonu posredujejo pristojnemu organu oziroma prefektu, ki bo na</p>	<p>Upravna denarna kazen</p> <p>Upravna globa</p> <p>Upravna denarna sankcija</p> <p>Ali je kakšna pravna ali pomenska razlika med sankcijo in kaznijo?</p>	<p>Delovna skupina se je najprej seznanila s pomenom besede sankcija v slovenščini, ki je v prekrškovnem pravu pravna posledica za protipravno ravnanje in je nadpomenka za vse oblike kazenskih ukrepov za protipravna ravnanja, vsakršna kazen za kršitev; sankcije za prekršek so poleg <i>globe</i> še npr. točke v prometu, zaplomba vozila, prepoved nadaljnje vožnje, odvzem vozniškega dovoljenja ipd.</p> <p>Sankcija je splošni izraz za kazen, disciplinski ukrep (v delovnem razmerju npr. ni denarne kazni, temveč so druge negativne posledice).</p> <p>Upravni prekršek je pleonazem, saj so vsi prekrški upravni; prekršek je namreč protipravno ravnanje, s katerim se krši zakon, uredba ali odlok <u>samoupravne lokalne skupnosti</u> in je zanj predpisana sankcija. O prekrških včasih odloča sodišče po pravnem sredstvu (zahteva za sodno varstvo).</p> <p>Globa je denarna kazen samo za prekršek, za vse druge kršitve/kazniva dejanja, ki zahtevajo plačilo višjih zneskov, pa se uporablja termin denarna kazen – v</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
		<p>podlagi dokumentov v spisu določil znesek kazni.</p> <p>Prefekt ali pristojni organ izda odredbo o plačilnem nalogu (ordinanza-ingiunzione), ki bo v predvidenih primerih pomenila podlago za izvršbo. <i>Ordinanza-ingiunzione</i> se lahko izpodbija pred sodnikom za civilne zadeve. Izjema so kazni za prekrške po prometnem zakoniku, pri katerih je že sam zapisnik o ugotovitvi prekrška tudi obvestilo o prekršku. Če se kazen ne poravna ali če se zoper izrek kazni ne vloži pritožba v 60 dneh od vročitve, je omenjeni zapisnik o prekršku samodejno pravni naslov/podlaga za izvršbo (titolo esecutivo) zneska, ki znaša polovico najvišjega zneska kazni.</p> <p>Razlikovanje: V splošnem besedišču, ko se nestrokovno pogovarjamo o multa ali contravvenzione, mislimo na sanzione amministrativa pecuniaria, ki je posledica cestnoprometnega prekrška ali prekrška zaradi uporabe javnega prevoza brez ustrezne</p>		<p>postopku imamo denarno kazen, za prekršek pa je globa.</p> <p>Skupina je nadalje potrdila že normirane termine: ingiunzione di pagamento = plačilni nalog</p> <p>Za sanzione amministrativa pecuniaria pa je skupina potrdila prevedek = upravna denarna kazen = upravna denarna sankcija oz. globa</p> <p>Pazi! V okviru postopka obstajajo tudi upravne denarne kazni npr. zaradi kršitve postopka (red na ustni obravnavi; opustitev predložitve določenega dokumenta; neudeležba na ustni obravnavi), a jih je malo in te se imenujejo denarne kazni.</p> <p>Delovna skupina je nato poglobila razpravo o delitti/reati in raznih kaznivih dejanjih, prekrških in globah ter drugih protipravnih dejanjih in sankcijah; temeljitejšo obravnavo je prestavila na naslednje posvetovanje.</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
		<p>vozovnice (<i>titolo di viaggio inadeguato</i>).</p> <p>V kazenskem pravu pa je <i>multa</i> kazen, naložena za kazniva dejanja (<i>crimine</i>), ki pomenijo zločin (<i>delitto</i>), tj. oblika kaznivega dejanja (<i>illecito penale</i>), ki se razlikuje od <i>contravvenzione</i>, ki je drugačna vrsta kaznivega dejanja (<i>reato</i>); natančneje, opredelitev določenega kaznivega dejanja kot zločin ali prekršek je odvisna od vrste kazni, v prvem primeru je kazen <i>multa</i>, zaporna kazen (<i>reclusione</i>) ali dosmrtna zaporna kazen (<i>ergastolo</i>), medtem ko je v primeru <i>contravvenzione</i> predvidena kazen <i>ammenda</i> oziroma <i>arresto</i> (pripor).</p> <p>Sanzione amministrativa pecuniaria (upravna denarna sankcija) se torej razlikuje od <i>sanzioni pecuniarie penali</i> (kazenske denarne kazni).</p>		
7	Rivalsa (diritto di rivalsa)	<p>Diritto di rivalsa je pravica do povračila zneska, ki ga je sodolžnik plačal solidarno z upnikom, in sicer v višjem znesku glede na svoj delež: rivalsa je torej namenjena drugim sodolžnikom/obveznikom.</p>	<p>Regres (regresna pravica)</p> <p>Izterjava</p> <p>Pravica do povračila</p>	<p>Delovna skupina je nazadnje sprejela dva od obstoječih predlogov, in sicer: regres in regresna pravica oz. povračilo in povračilna pravica (za plačilo tujega dolga)</p>

a)	Italijanski leksem in morebitna kratica ali okrajšava	Kratka razlaga	Obstoječi prevodi in predlogi	Sklep delovne skupine
	<p>iz dok.: Zahtevnejši_termini_s_predlogi_14_6_2021_AV</p> <p>https://www.brocardi.it/dizionario/1457.html</p>	<p>Na primer: solastnik, ki je v celoti plačal terjatev večstanovanjske hiše, ima pravico zahtevati od drugih solastnikov povračilo poravnane zneska (1299. člen c.z.).</p> <p>Med predlogi za prevod je tudi regres, in sicer komaj v tretjem, pravnem pomenu besede:</p> <p>3. pravn. <i>pravica osebe, ki je izpolnila obveznost druge osebe, da od te zahteva povračilo</i>: porok ima, je uveljavil regres / menični regres <i>pravica izpolnitelja menične obveznosti, da od drugih obveznikov zahteva povračilo</i></p> <p>regrés -a m</p> <p>1. povračilo plačila tujega dolga, ki ga regresni upravičenec uveljavlja proti regresnemu zavezancu (Pravni terminološki slovar)</p> <p>Prvi pomen besede regres je vezan na znesek, ki ga delavec prejme od delodajalca za dopust, tako da tvegamo, da bi bilo besedilo končnemu uporabniku nerazumljivo.</p>		<p>Regres je splošno in izredno razširjeno uporabljen izraz za <i>pravico delavca do zneska za letni dopust</i>, zato je delovna skupina ugotovila, da če nagovarjamo govorce iz osrednje Slovenije, verjetno te besede ne bomo mogli uporabiti in raje izberemo splošnejši, a manj sporni termin povračilo/pravica do povračila; na lokalni ravni, kjer raba termina »regres« za znesek za letni dopust ni uveljavljena, pa lahko izberemo termin regres oz. regresno pravico.</p> <p>Regres za letni dopust = 14. plača, quattordicesima</p> <p>Božičnica = Tredicesima = 13. plača</p>

SKLEP (c): Delovna skupina soglaša, da bo naslednja seja 9. decembra.

c. RAZNO

///
